

kompetence, jfr. § 22 i bekendtgørelse nr. 560 af 18. december 1969 om ægteskabs opløsning.

Til nr. 4 (§ 723, stk. 1, nr. 4).

Ændringen er en følge af det tidligere fremsatte forslag til lov om ændring af borgerlig straffelov (Fremmede dommes retskraft).

Til nr. 5 og 6 (§§ 834 og 837).

Ændringerne er motiveret af art. 14, stk. 3, litra e, i De forenede Nationers konvention om borgerlige og politiske rettigheder, hvorefter en tiltalt skal have ret til at tilkalde og udspørge vidner under samme vilkår, som gælder for vidner, der føres imod ham.

Efter § 837, stk. 1, jfr. § 836, kan statsadvokaten modsætte sig en vidneførsel, som er ønsket af forsvareren. Retten afgør, så vidt muligt først efter at statsadvokaten og forsvareren har haft lejlighed til at udtale sig, om statsadvokatens ønske skal følges.

Efter de gældende regler har forsvareren ikke en lignende mulighed for så vidt angår de vidner, som statsadvokaten agter at føre. Herom gælder alene reglen i § 834, stk. 2, hvorefter det bør iagttages, at der ikke indkaldes flere vidner end fornødent. Denne bestemmelse kan imidlertid næppe antages at give retten mulighed for at bestemme, at vidner, som anklagemyndigheden ønsker ført, ikke må føres. Bestemmelsens sigte er efter dens forarbejder alene at give udtryk for en henstilling til anklagemyndigheden i den angivne retning.

Forslaget til et nyt 2. stk. i § 837 tilsigter at stille forsvarer og anklagemyndighed på lige fod i denne henseende. Herefter er bestemmelsen i den gældende lovs § 834, stk. 2, overflødig, og det foreslås derfor, at den ophæves. I forbindelse hermed har man anset det for rigtigst at foreslå også bestemmelsen i § 837, stk. 1, 3. pkt., om sikkerhedsstillelse for omkostninger ved tiltaltes vidneførsel ophævet, da bestemmelsen ikke skønnes at have praktisk betydning.

Til nr. 7 (§ 947).

Efter stk. 2 i retsplejelovens § 947 skal ankommedelelser i højesteretssager indeholde en tilkendegivelse om, at „sagen vil blive foretaget i højesteret, så snart dertil er lejlighed, uden nogen yderligere underretning til tiltalte“. Det samme gælder meddelelser om anke af underretsdomme til landsretten, såfremt anken alene vedrører strafudmålingen, jfr. §§ 963, stk. 3, og 965, stk. 1.

I praksis ledsages de pågældende ankommedelelser imidlertid efter en henstilling fra rigsadvokaten til statsadvokaterne af oplysning om, at tiltalte eller

dennes forsvarer senere vil blive underrettet om tidspunktet for domsforhandlingens fortagelse.

Justitsministeriet finder det rigtigst, at det fremgår udtrykkeligt af loven, at sådan underretning skal gives.

Til nr. 8 (§ 956).

Efter art. 14, stk. 3, litra d, i De forenede Nationers konvention om borgerlige og politiske rettigheder skal enhver, der er anklaget for et strafbart forhold, have ret til at få sagen pådømt i sin nærværelse.

Det følger af retsplejelovens almindelige regler, at tiltalte som hovedregel har ret til at være til stede i retten, men efter retsplejelovens § 956, stk. 1, jfr. § 965, stk. 1, gælder dette i ankesager, der ikke omfatter bedømmelse af beviserne for tiltaltes skyld, kun personer, som ikke er fængslede. Er tiltalte fængslet, kræves det efter de nævnte bestemmelser, at han fremsætter begæring om at overvære retsmødet, og at retspræsidenten finder, at der foreligger særlige grunde for at tage begæringen til følge.

Denne begrænsning er dog uden betydning ved anke til landsret. Der har her udviklet sig den praksis, at fængslede tiltalte, uanset om anken omfatter skyldspørgsmålet, bringes til stede i retten, uden at nogen begæring fra tiltalte eller tilladelse fra retspræsidenten anses for nødvendig. — Og ved anke til højesteret gives tilladelse for tiltalte til at overvære retsmødet i alle tilfælde, hvor tiltalte fremsætter begæring herom.

Det må imidlertid anses for bedst stemmende med moderne straffeprocedueller synspunkter, at der gives enhver tiltalt en ubetinget ret til at overvære retsmøderne i sagen mod ham, og det foreslås derfor, at retsplejeloven ændres i overensstemmelse hermed.

Til nr. 9 (§ 1008).

Efter retsplejelovens § 1008, stk. 1, skal sigtede, hvis han findes skyldig, erstatte det offentlige „de nødvendige udgifter, som er medgået til sagens behandling“. De udgifter, der i praksis bliver tale om at kræve refunderet, kan næsten alle samles i to grupper: forsvarersalærer og udgifter til forskellige former for sagkyndig bistand, f. eks. lægeundersøgelser for spirituspåvirkethed, erklæringer fra retsmedicinsk institut, bilinspektørundersøgelser i sager om færdselsuheld og revisionsmæssig bistand i underslæbs- og bedragerisager.

Afgørelse af omkostningsspørgsmålet træffes efter § 1012 som hovedregel ved dom, men omkostningerne opgøres ikke i dommen til et bestemt beløb, idet det blot bestemmes, at domfældte skal betale sagens omkostninger, herunder eventuelt et udtrykkeligt fastsat beløb som salær til sin forsvarer.